

КОНСТИТУЦІЯ ЛЮДИНИ І ЇЇ РОЛЬ В МЕДИЦИНІ СЬОГОДЕННЯ

- **І.А. Назарчук**, доцент, канд. мед. наук
- *Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна
ДУ «Інститут неврології, психіатрії та наркології НАМНУ», м. Харків*

Науковий спадок академіка В.І. Вернадського великий і багатогранний. Науковий напрямок питань складових здоров'я, його збереження і відновлення є і буде актуальним. У сучасному періоді соціальних психічних, епідемічних, економічних та інших потрясінь змінюються умови багатьох аспектів навколишнього середовища життя людини, а в Україні – найважливіших для збереження життя і його якості. Як наслідок, захворюваність населення в цілому росте, а існуючі нозології змінюють свій патоморфоз, утруднюючи тим самим діагностику і лікування. Тому доцільним є пошук нових рішень, вивчення існуючих фундаментальних наукових робіт для різних напрямків медицини стосовно загально біологічних механізмів як етіологічних, патогенетичних, так і захисних, компенсаторних, відновлювальних у тому числі і саногенетичних. Джерелом таких загально біологічних якостей є конституція людини. Вивчення теоретичних і клінічних аспектів питання конституції людини і визначення її ролі у медицині сьогодення стало метою поточного наукового дослідження і низки інших. Основу дослідження склали аналіз літературних джерел і результати власних клінічних досліджень конституціональних аспектів неврологічних та інших захворювань.

Станом на сьогодні існують різні визначення, які зводяться до наступного. Конституція людини – фундаментальна біологічна характеристика – сукупність відносно стійких морфологічних і функціональних якостей, яка визначає функціональні можливості і реактивність організму. Вона є індивідуальними якостями, які впливають на виникнення і перебіг хвороби. Методики і підходи до визначення типів конституції різноманітні, але більшість із них базуються на соматичних, психічних якостях і реактивності.

Психічні якості конституції широко застосовуються у психіатрії як основа розвитку, адаптації і якості життя пацієнтів цього кола захворювань; як предиктори розвитку і критерії вибору терапії при атеросклерозі, гіпертонічній хворобі, туберкульозі, ВІЛ.

Соматотип є значущим чинником для цереброваскулярної, вертебро-неврологічної патології, виразкової хвороби, метаболічного синдрому, захворювань нирок. Провідне місце займає соматотип у спортивній медицині, де визначає функціональні можливості як потенціал для досягнення високих результатів і відновлювальні можливості після навантажень і травм.

Реактивність - характер відповіді організму на зміни умов внутрішнього і зовнішнього середовища. У деяких роботах вона визначає тип метаболізму і стратегії адаптації. За результатами власних досліджень хворих з атеросклерозом і гіпертонічною хворобою різні типи реактивності визначають відмінності у перебігу захворювання і у подальшому відновленні пацієнтів. Вплив реактивності на адаптацію, психофізіологічний стан, нейроендокринну регуляцію отримані іншими авторами при вивченні реактивності у здорових осіб.

Отже, конституція є інтегральним маркером людської індивідуальності, який вивчають і застосовують у медицині сьогодення. Конституціональні якості розглядаються як предиктори, у низці випадків як безпосередньо етіологічні і патогенетичні чинники, які визначають формування і перебіг захворювань, значущість окремих шляхів патогенезу, саногенезу, чутливість до терапевтичних впливів. Конституціональні якості можуть бути і захисно-приспосувальними. Власні дослідження серед хворих з неврологічною патологією і, зокрема, вертеброневрологічними розладами, підтвердили вищезазначене і показали, що конституціональні якості впливають на їх клінічну картину, формуючи її структуру і додаючи різних відтінків її симптоматичному забарвленню. Конституціональні якості є предикторами важкості перебігу вивченої патології і можуть бути критеріями диференціації її лікування і профілактики.

УДК 616.833.53, 615.82, 615.84

ФІЗИЧНА ТЕРАПІЯ ПРИ РАДИКУЛОПАТІЇ ПОПЕРЕКОВО-КРИЖОВОГО ВІДДІЛУ ХРЕБТА

В.В. Овчаренко, студентка,

А.В. Єрмолаєва, канд. з фіз. виховання і спорту, доц.

НУ «Запорізька політехніка»

Анотація. У науковому дослідженні висвітлено основні аспекти організації реабілітаційного втручання та спрямування реабілітаційних заходів для пацієнтів з радикулопатією попереково-крижового відділу хребта.

Ключові слова: радикулопатія; попереково-крижовий відділ хребта; фізична терапія; кінезотерапевтичні вправи; масаж; фізіотерапевтичні процедури; рефлексотерапія; кінезіотейпування, водолікування.

Актуальність теми. Радикулопатія — це ураження корінців спинномозкових нервів, яке характеризується болями й порушеннями чутливості за корінцевим типом; одне з поширених захворювань периферичної нервової системи, має схильність до рецидивів, які супроводжуються тимчасовою втратою працездатності. Посідає перше місце за непрацездатністю у неврологічній клініці [1].